

“20. YÜZYIL MİMARLIĞI: YUNANİSTAN” SERGİSİNDEN İZLENİMLER

BERİN GÜR

Dr., ODTÜ, Mimarlık Bölümü

Serginin Türkiye'ye getirilmesi süreci, Atina'da Yunanistan Mimarlık Enstitüsü yönetim kurulu üyelerinden Savvas TSILENIS ile tanışmam ile başladı. Daha önce Tepe Mimarlık Kültür Merkezi adına, ODTÜ Mimarlık Fakültesi öğretim üyelerinden Prof. Dr. Haluk PAMİR'in girişimi ile serginin getirilmesi düşünülmüş. Savvas TSILENIS ve Mimarlık Enstitüsü Müdürü Heleni TSIGORITIS'in kişisel çabaları hiç kuşkusuz ki bu serginin Türkiye'de de izlenebilmesini mümkün kılmıştır.

Yunanistan'daki 20. yüzyıl mimarlığına, Yunanistan'ın Avrupa ile olan ilişkileri, “çevre” bir ülkenin güçlü bir merkezle yakınlaşma çabaları çerçevesinde bakmak gerekir. Elbette sergilenen projelerin kapsayıcı güce sahip olduğunu söylemek kolaycılık olur. Fakat, bize komşu ama az bildiğimiz bir coğrafyadaki mimarlığı, bir asırlık mimarlık birikimini tanımamız ve bilgi eksikliğimizi gidermemiz anlamında bu sergi değerlidir. Bir diyalog ortamı hazırlayan bu sergi, Türkiye coğrafyasındaki hızla yokedilmekte olan mimarlık birikimini bir an önce belgelememiz ve günümüze kadar gelen süreci süreklilikleri ve/veya kopuklukları ile sergilememiz gerektiğini bizlere birkez daha hatırlattığı için ayrıca önemlidir. ■

TÜRKAN ULUSU URAZ

Doç. Dr., İTÜ, Mimarlık Bölümü

Yunan Mimarlık Enstitüsü ve Frankfurt Mimarlık Müzesi işbirliğiyle hazırlanan 20. Yüzyıl Yunan Mimarlığı Sergisi'nin İstanbul'daki açılışına İTÜ Mimarlık Fakültesi ev sahipliği yaptı. Kurumum adına katıldığım organizasyon çalışmaları sırasında hazırlanan afişte yer alan 'Bizans Kültürü Müzesi'nin sergi jeneriği olarak seçilmesinin vermek isteği mesajın oldukça net olduğunu düşünüyordum: 'Çağdaş ama Yunanlı'. Ama bence en önemlisi, bu güçlü ve zor iddianın sergide alçakgönüllü bir gerçekçilik içinde sunulmuş olmasıdır diyebilirim. Doğaldır ki burada, sergi broşüründe de belirtildiği gibi, eski Yunan kaynaklı neo-klasizmin tüm ülkeye kolaylıkla yayılarak, geleneksel mimarlıkla bütünleşebilmiş olmasını ve soyut klasizmin resmi mimari üslup olarak, mimari dilin modernleşmesi yolunda yaptığı içten katkıyı göz ardı etmemek gerekiyor.

Yunan mimarisinde, son 100 yıla damga vurmuş, yaklaşık 113 mimari eserin 19. yüzyılın sonların-

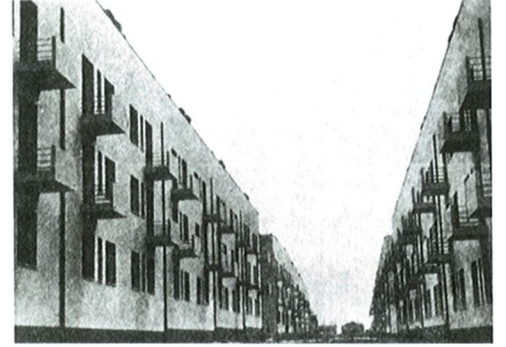
dan başlayarak sergilenmesi, bize sadece mimarlığın bilinen 20. yüzyıl öyküsünü anlatmakla kalmadı, antikiteyi bu kadar güçlü yaşamış bir ulusun çağdaş mimarlığa yaptığı katkılar konusunda da önemli mesajlar verdi. Daha da önemlisi, kendi mimarlığımıza da ayna tutmamıza yardımcı oldu. Her iki ülke mimarlığının, Akdeniz kültürü ortak paydasının yanı sıra, evrensellik-yerellik, kentleşme sorunları ve tarihi çevre korumacılığı gibi birçok konuyu paylaştıklarını gördük.

Mimarlık sergileri her zaman çok ilginç olur. Resim, heykel ve fotoğraf sergilerinde ürünlerin kendileri yer alırken, mimarlık sergileri binaları anlatan çizimler, fotoğraflar ve maketler aracılığı ile gerçekleşir. Bu nedendir ki, yoğun bir özveri, emek ve tasarım çalışmasını da kaçınılmaz kılar. Aslında böyle bir ortamda daha da ilginç olan ve bu sergide de güçlü olarak hissettiğimiz, eski bir binanın yapıldığı zamanki çizimlerini, sanki henüz tamamlanmış gibi bir 'yenilik' izlenimini veren maketini ve bugünkü halini gösteren fotoğraflarını aynı zaman ve mekan diliminde aygılayabilme deneyiminin yaşanmasıdır. Bu sergide bize, mimarinin geleneksel temsillerinin ağırlıkta olduğu -bilgisayar marifetli modellemelerin hiç de yaygın kullanılmadığı- 'gerçek' bir ortam sunuldu. Bizler alışık olduğumuz bu dili ilgiyle izledik, inceledik ve taktir ettik. Bizim için heyecan verici, öğrencilerimiz için eğitici oldu. Yunan Mimarlık Enstitüsü üyeleri ve Yunanlı meslektaşlarımız, Türk mimarlığını anlatacak böyle bir sergiyi Atina'da ağırlamak istediklerini içtenlikle belirttiler. Böyle bir sergiyi bizim de gerçekleştirmemiz gerekiyor. Mimarlığımızla ilgili birçok örneği aynı mekan ve zaman aralığına toplamak yeni ilişkileri keşfetmeyi kolaylaştırabilir. ■

GÜNKUT AKIN

Prof. Dr., İTÜ, Mimarlık Tarihi Anabilim Dalı

Anlaşılan, Yunanistan'da mimarlık Türkiye'deki gibi marjinal bir uğraş değil. Kamu, kendini, modern mimarlığının tarihiyle kendine ve dünyaya anlatıyor. Tabii boşuna değil bu. Karşılıklı haklar, sorumluluklar meselesi. Açıkça belli ki, Yunanistan'da mimarlık, kendini toplumsal gereksinimlere yanıt vermek üzere örgütlenmiş. Zaten, Yunan mimarlığının modern döneminin tarihini böyle kapsamlı bir sergi ile okunaklı kılmak, kurumsallaşmanın ve meşruluk kazanmanın bir gereği. Çünkü mimarlık da her kültürel üretim gibi bir bayrak yarışı, boşlukta yapılmıyor.

Göçmenler için konut blokları, 1933-35, mimarlar K. Laskaris ve D. Kyriakos

Sergi kataloğundaki yazılardan Yunanistan'ın kültür alanındaki düşünce üretiminde “periferi = kenar” kavramının önemli bir yola çıkış noktası olduğu görülüyor. Yunanistan Avrupa Birliği'nin bir üyesi, ama Avrupa'nın kenarında durduğuna ilişkin bir bilinci elden bırakmıyor. Bu kavram, kataloğdaki diğer merkezi kavram olan “rejyonalizm = bölgeselcilik” ile neredeyse eş anlamlı. Kenar bir bölge tanımlıyor. Yunan bölgeselciliğinin iki büyük ustası, Dimitris PIKIONIS ile Aris KONSTANTINIDIS'e ait işlerin sergi girişinde ziyaretçiyi karşılaması, daha yakın bölgeselci kuşaklardan Kyriakos KROKOS'un 1996 tarihli bir yapısının katalog kapağına seçilmiş olması boşuna değil. Kenneth FRAMPTON'a ünlü bölgeselcilik metnini yazdıranlar da Yunanlı mimarlar olmuştu. Onun “eleştirel bölgeselcilik” adını verdiği, deneyimlenebilen mimarlık önerisi, tüketim dünyasına karşı bir direniş çağrısıydı. Yunan sergisi, uygulama alanında FRAMPTON'ın değindiklerinin dışında iki açılımdan daha söz etmenin mümkün olduğunu düşündürüyor:

- Eleştirel bölgeselcilik, popülist bölgeselciliğe karşı da direnme aracıdır.
- Bölgeselci bir mimarlık deneyiminin bir yerlerde durması ve öğrenilmesi, bölgeselci olmayan, ancak hala modern olmayı sürdürmek isteyen bir mimarlığın da koşuludur. FRAMPTON'ın deyişleriyle “ne salt teknik, ne de salt sahneleme”, sadece modern. ■

CAFER BOZKURT

Mimar

20. Yüzyıl Modern Yunan Mimarlığı Sergisi, 2002 baharında İTÜ Taşköprü binasında sergilendi. Yunan Mimarlık Enstitüsü'nün, Alman Mimarlık Müzesi desteği ile hazırladığı bu sergi, 100 kadar eser ile Yunan mimarisinin son yüzyılını, kronolojik sı-

ra ile belirgin her dönemini yansıtmaktaydı. Genç olan bu enstitü, devlet olanaklarıyla ve az sayıda mimarın menfaatsiz çabalarıyla, mimari çizim, maket, fotoğraflar ve yayınları ile seçilen eserleri iyi bir şekilde sundu. Eser seçimi, batıdaki modern mimarinin gelişimine paralel olarak bütün gelişmeyi izlemekle birlikte, yöresel mimarinin çağdaş yorumlarını da birlikte getirmekteydi. Son 10 yıla ait örneklerde bile özgün, taklitçi olmayan, ülkedeki yapı teknolojisini zorlamayan uygulamalar, örnek olarak seçilmişti. Moda ve ithal mimari örnekleri pek yoktu.

Ülkemiz mimarlığı için de Türk Mimarlık Enstitüsü'nün benzer çalışmalar yapması ve Türk Mimarlık Müzesi'ni hazırlaması gerekmektedir. Bu enstitünün çalışmalarında görev alacak uzmanların titizlikle çalışması; geleceğe kalacak eserlerin seçimi ve sunulmasında ise moda mimarisi görüntüsünden kaçınılması gerekmektedir. ■

DERYA COŞKUN

İTÜ, Mimarlık Bölümü Öğrencisi

Öğrenciliğimiz boyunca mimari algı ve beğenimizin belirlediği, görsel hafızamızın en açık olduğu dönemi yaşıyoruz. Mimar ünvanı aldığımızda, yetkilerimizin ve yapabileceklerimizin evrensel boyutlarda olması için, bu dönemi maksimum verimle geçirmemiz gerekiyor. Bu bakış açısıyla Yunanistan, tarihi, coğrafi ve kültürel geçmişimizin birbirine karıştığı, dünyaya açılan en yakın penceresimiz. Eski Yunan mimarisinin dünya içindeki ayrıcalıklı yeri ve bizim ulusal mimarimizle aynı coğrafyalarda bütünleşmiş olması bu pencereyi daha da önemli kılmakta.

Gecenin gündüze karıştığı en yoğun okul haftaları içinde, elimize geçen birkaç dergiyi bile karıştıracak kadar kendimize vakit ayıramadığımız bir dönemde, Yunanistan'ın en başarılı mimarlarının yapılarının, stüdyolarımızın sadece iki kat aşağısında sergilenmesi büyük bir ayrıcalıktı. Sergi tanıtım afişini gördüğümde aklımda beliren bu düşüncelerin ne kadar doğru olduğunu sergiyi gezdikten sonra daha iyi anladım. Çünkü Taşkıışla'daki Yunan Mimarlığı Sergisi, sergilenen projeleri, çizim, maket ve sunum teknikleriyle hepimiz için eşsiz bir ziyafet gibiydi. ■

HAYDAR KARABEY

Mimar

Ülkemizi ziyaret eden Yunan Mimarlığı Sergisi ve eşlik eden mimarlar ile yapılan söyleşi bizlere bazı ilginç karşılaştırma olanakları sundu. Ben, burada, 'modern'in iki yakada algılanışı, uygulanışı, tarihçesi gibi akademik tartışmaları uzmanlarına bırakıp, mimar perspektifimden bir iki düşüncemi aktarmak istiyorum. Yunanistan'ın biricik metropolü Atina-Pire'yi -buradaki İstanbul-Kadıköy gibi bir ilişki içindeler- görmeyen birisine oradaki fiziksel çevre ve mimari kaliteyi çok basit bir aritmetik formülle tanımlayabilirsiniz: "Ankara, İzmir ve İstanbul'u topla, bu toplamdan görece düzgün yüzde yirmiyi seç..."

Aynı şey, her iki ülke mimarlarını karşılaştırmak için de söylenebilir mi bilemiyorum ama, sergi öncesi yapılan söyleşiden öğrendiğimize göre, orada 3, burada 38 mimarlık fakültesi var! En azından bu okulları karşılaştırmak ilginç olabilir. Daha ilginç olan, paralel ekolojileri nedeniyle, Yunan kıyıları ve adalarındaki çağdaş çevre ile bizim Ege-Akdeniz kıyılarındaki yapılaşmayı karşılaştırmak olsa gerek.

Ekoloji yanısıra, hem bu coğrafyaların modern öncesi kentsel doku ve mimari karakterleri, hem de üstlendikleri yeni ve ağır işlevlerin (turizm-ikinci konut) benzerliği, bu türden bir karşılaştırmayı daha anlamlı kılıyor.

Yunan adaları ve genelde kıyıları, turizm adına bizdekinden daha ağır bir yapılaşma baskısı altında, daha çok yapılaşmış da. Ancak orada daha tutarlı ve sürekli bir çevre algılanıyor, doğa daha az "kapatılmış"... Mimari ve çevre düzeni tasarlarken daha az "kitsch"e başvurulmuş. Salaş ya da "manikürlü" olsun, tüm doğaya daha bilinçle, daha sevgiyle yaklaşmış. Ciddi koruma denetleme mekanizmalarının da işletildiği belli oluyor. Eski kent dokuları da bütünden ayrıntıya (duvar düzlemleri, renkler, kaldırım ve döşeme kaplamaları, aydınlatmalar, elektrik direkleri, su saatlerinin yuvaları, pergolalar, kent mobilyaları...) ucuz ama çok daha bilinçle düzenlenmiş.

Belirli imar kurallarının uygulanmadığı söylenemez ama, çağdaş bir yapı yapmak isteyen de önu belli ki, 80x120 pencere boyutları, dört metrede bir cephe kırılması, düşey cephe etkisi, bina tepeleri-

A. Konstantinidis, Anavyssos, Attika, 1961-62

H. Karabay, Kalkan, 2002

"Güneşin altında yeni bir şey yok, ama burada 80x120 pencere yapmamak için rüşvet vermek zorunda bile kalabilirsiniz."

ne tavşan kulakları (Bodrum!), kahverengi doğrama, ahşap kafes gibi sayısız saçma sapan koruma (!) kuralları ve kurulları ile kesilmemiş. Sergi kokteyli sırasında, "Bu adamların koruma kurulları yok mu acaba?" sorusunu -hınzırca- yönelttiğim bir ilgili, beni, Hongkong'ta bile koruma kurulları olduğu konusunda aydınlattı. İlgililere duyurulur. Ama, bizim, burada binbir zorlukla uygulama izni alabildiğimiz yapıların, orada 40 yıl önce yapılabilemiş olmasına ne demeli? (Karşılaştırma için bakınız: Aris Konstantinidis, 1960, Attika/Yunanistan; Haydar Karabay, 2002, Kalkan/Türkiye)

Her neyse, komşumuzda öyle ya da böyle tuhaf bir neo-vernaküler mimari doğmamış. Tüm kıyılarda eskinin mekansal veya biçimsel yorumlarını da içeren, eli yüzü düzgün, yeterli sayıda çağdaş yapı ile karşılaşmak olası. Yorum konusunda, sürekli olarak bir kimlik tartışmasını gündeme getiriyor Yunan mimarları. AB'ye girmişler ya, şimdi kimliklerini nasıl korusunlar? Bu türden (kimlikli) çağdaşlık girişimlerine açık bir serbestlik, Ege'nin bu yakasında da riske edilmeli mi bilemiyorum... Yoksa, burada çağdaş Akdeniz mimari egzersizleri için daha alınacak yol mu var? ■

SELAHATTİN ÖNÜR

Doç. Dr., ODTÜ, Mimarlık Bölümü

Bu serginin, Yunanistan'ın geçen yüzyıl içerisindeki mimarlık ürününü / üretimini yansıttığını kabul edersek, biz orada olanlara oldukça yabancı ve uzak kalmışız. Kendi adıma, Yunanistan'daki birkaç mimar ya da birkaç olay dışında bir bilgim yoktu. Enteresan bir nokta da, 19. yy. sonu, 20. yy. başlarından bugüne kadar geçen zamandaki bütün bu tipik mimari oluşumlar, hareketler, sanki orada bir 10 sene önce başlamış; hatta yap-satçılık, gecekondulaşma dahil olmak üzere bir faz farkı var aramızda. Sanki, birebir aynı olaylar yer almış gibi bir izlenim edindim. Bunun dışında müthiş bir kalite var. Sadece fotoğraflardan bunu söylemek belki dolaylı oluyor ama gerçekten çok etkileyiciydi.

Atina'da merkez şehir içerisinde dolaştığınızda, sokaklarına baktığınızda, özellikle konut binaları gerçekten çok enteresan ve tipik bir özellik gösteriyor. Sadece sokak arasındaki birkaç yapıda değil, geneline yansıyan bir özellik olarak belli düzeydeki bir karakteri okuma imkanı var. Bu özellikle, dış cephede yarı açık diyebileceğimiz, boşluklarla oluşan boşluk-doluluk ilişkisinde çok tipik olarak ortaya çıkıyor. Özellikle konut ve apartman yapılarında, İstanbul'da Moda gibi bazı elit mahallelerde, sahil üzerindeki yapılarda da gözlemlenebilen bir nitelik benzeşmesi gözlemlerim. ■

HASAN ÖZBAY

Mimar

Serginin teması oldukça ilginçti; başlangıçta her yıl için bir yapı seçmekle başlamışlar, bunun sonucunda 20. yüzyıl Yunan mimarisinin bir kesitini oluşturmuşlar. Farklı dönemleri ve mimarideki gelişimlerini bir arada izlerken, özellikle şunu belirt-

mek gerekir: Bu sergi “görüntünün / görünenin”, seçilmiş belirli bir kesitin sunumuydu. Ama, yapma bilgisindeki kalite oldukça etkileyiciydi. Son dönemde yapılan çalışmalar, Türkiye ile kıyaslandığı zaman, özellikle yapma bilgisinin esnekliğinden ya da daha gelişmişliğinden gelen özgünlük, benim açımdan sergiyi ilginç kıldı.

Sergileme açısından bakıldığında da oldukça iyiydi. Serginin özellikle maketlerle, yani üçüncü boyutla desteklenmesi, sergiyi daha cazip kılıyordu. Genel bir izleyici yaklaşımıyla baktığımız zaman, bizim mimar olarak oldukça yatkın olduğumuz iki boyutlu çizimler dışındaki anlatımlar, sergiyi zenginleştiriyordu. ■

ÖZCAN UYGUR

Mimar

Sergide gördüğüm örneklerde ve sergi genelinde, malzeme yığınağı yapma anlayışı yoktu. Genellikle mekansal, üçüncü boyutta, hakikaten mimari değerlerin öne çıktığı bir mimari gözlemedim. Mimari değerleri malzeme yığınağıyla oluşturmak yerine, daha yalın çözümlere giderek oluşturmaya çalışmışlar. Türkiye ile karşılaştırmalı olarak baktığım zaman, orada yapılan çalışmaları daha rafine gördüm; en azından bazı çalışmalarını incelediğimde, örneğin planlar çok sade idi ve üçüncü boyutta çok değişik çalışmalar vardı. Bu çalışmalarda, mekansal boyutun çok önemli bir yeri var. Özellikle ışığın çok iyi kullanıldığını gözledim. İklimsel verilerle çok iyi bağ kuran bir mimari. Sergi tekniği ve malzemesi anlamında bakıldığında, maket tekniklerinin çok anlatıcı bir düzeyde, ifade etmek istediklerini çok iyi ifade eden, soyutlamaları yerinde uygulayan örnekler olduğunu söyleyebilirim. ■

DİLEK YILDIZ

Araş. Gör., İTÜ, Mimarlık Bölümü

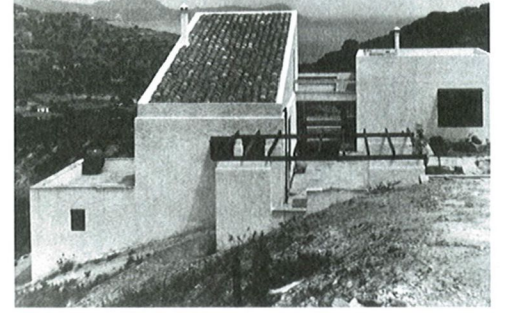
Yunan Mimarlığı Sergisi, kültürümüze hiç de yabancı olmayan komşu bir ülkenin, Akdeniz kültürünün etkileriyle de oluşmuş bir diğer toplumun,

mimari ve kent planlama alanındaki birikimlerini, 1900'lü yılların başından itibaren günümüze dek ulaşan kronolojik bir bütünlük içinde bizlere tanıttı.

Serginin “tanıtma” işlevi oldukça belirgindi. Zira, Yunan mimarlığı, Avrupa mimarlığının bütünselliği bağlamında uzunca bir süre *terra incognita* (bilinmeyen ülke) olmaya devam etmiş ve pek çoğumuz için İstanbul'daki sergiye kadar da öyle olmuştur. Yunan elçiliklerinin ve mimarlarının son 10-15 yıllık bir süre içinde, Rotterdam, Lahey ve Barselona gibi Avrupa'nın önemli merkezlerinde düzenlediği sergiler, Yunan mimarlığının kendi varlığını ve uluslararası perspektifini yeniden kurmak konusunda ciddi birer girişim olarak değerlendirilebilir*. İstanbul'daki sergi ise, bu bağlamda 10-15 yıl önce başlatılan bu girişimin bir uzantısı olarak görülüyor.

Serginin kurgusu, Yunan mimarlığının iki ana bölümde toplanan, ardışık tarihsel gelişimini içeriyordu: Modern öncesi ve modernizm ile 70'lerden 90'lara uzanan pluralist ortamdaki Yunan mimarlığının gelişimi. Her iki bölüm de, kendi içinde tutarlı ve bir sonraki aşamayla ilişkilerini rahatlıkla kurabileceğimiz bir yapıda kurgulanmıştı. Yunan mimarlarının teknolojiyi iyi kullanan, malzemeleri, detayları, bağlamsal ilişkileri ile çevreye duyarlı, geleneklerinden kopmadan çağdaş çizgiyi yakalayan tasarımları ve profesyonel sunuşları izleyenler tarafından hayranlıkla karşılandı. Tüm görsel malzeme, eskizler, çizimler, model ve yapı fotoğrafları ve özellikle de inanılmaz incelik ve kalitedeki maketler açıklayıcı metinlerle de desteklenerek grafik bir bütünlük içinde izleyicinin algısına sunulmuştu.

Doğrusu sergi, yalnızca içeriğinin zenginliğiyle değil, doyurucu ve farklı sunuş tekniklerinin yarattığı kendine has vurgularıyla da bizleri bir anlamda “beklenmedik bir mimari yolculuğa” götürdü. Öyle ince ve beklenmedik detaylarla doluydu ki, ilk deneyimden sonra, belleğinizde oluşan imaj ve onun kalıntılarını süzgeçten geçirdiğinizde, kaçırılmış olabileceğiniz mimari inceliklerin var olma olasılığının

Tatil Evi, Oxylytos, Eubora, 1973-74, mimarlar D. ve S. Antonakakis

hayli yüksek olduğu düşüncesinin verdiği endişeyle, ikinci ve hatta üçüncü kez bu deneyimi yaşama duygusunu kendiliğinden uyandırdı. Kendisini tekrar tekrar gezdiren sergi, Yunan mimarlığını ve onun oluşum sürecini tüm etkenleriyle yavaş yavaş, fakat iyice özümsememizi sağladı.

Bilimsel içeriği ve kavramsal kurgusuyla mimarlıkla ilgilenen her kesimin ilgisini çeken sergi, belli ki sergi malzemelerinden oluşan kitabıyla da, Yunan mimarlığı keşfimizi daha da kalıcı kılacak. Yunan mimarlığının dönüm noktalarını ve mihenk taşlarını kendi çeşitliliği içinde görsel bir şölene dönüştüren serginin, sergiyi gezerken ve belki sonrasında da izleyicisinde belirli bir dinamizm içinde heyecan yaratması olağandır. Sergilerden beklentimiz biraz da bu değil midir? Duygulara hitap eden, çarpıcı ama bir o kadar da kalıcı ve farklı bir öğrenme şekli...

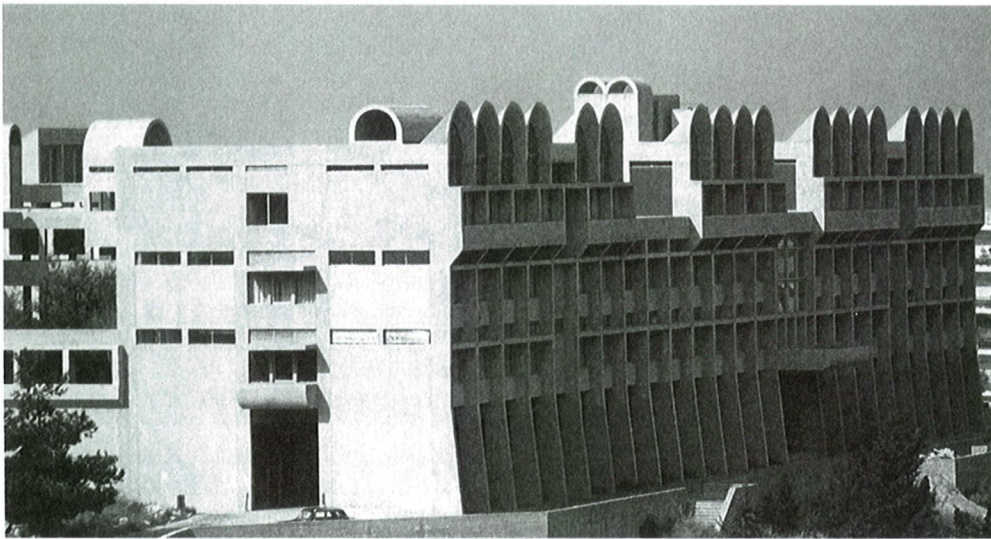
Not

* Yannis Aesopos ve Yorgos Simeoforidis (1999) “Modernleşme Manzaraları, 1960 ve 1990'lı Yıllarda Yunan Mimarlığı”, **Arredamento Mimarlık**, 1999/10 (Aynı adı taşıyan Lahey'deki serginin küratörlerinin tanıtım yazısı, çeviren: Meral Ekinciöğlü). ■

SAİT KOZACIOĞLU

Mimar

Yunan Mimarlığı Sergisi'nde, Avrupa Birliği'ne girişin Yunan mimarlığında yarattığı gelişme, 1950-80 arasındaki kentleşme sürecinde, Türkiye'ye benzer biçimde çevre-mimarlık bağının kopması ve inşaat mantığının egemen olması görülebiliyor. AB'ye giriş sonrasında, mimarların çalışma koşullarındaki iyileşmenin ve dolayısıyla mimari kalitenin de yükselişinin somut ürünleri sergide gözlemlenebiliyor. Özellikle üniversite kampüslerinde ulaşılan mimari düzey, Türkiye'de yapılanlarla tam bir tezat teşkil ediyor. AB tartışmalarının kızıştığı bir ortamda, öğretici bir sergi. ■

İlahiyat Fakültesi, Atina Üniversitesi Kampüsü, 1973-76, mimarlar L. Kalyvitis ve Y. Leonardos